

GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN

Groningen, 18 december 2020

Dossiernr. : K23917

Documentnr. : 2020-120103

Verzonden : 21 december 2020

Het college van Gedeputeerde Staten heeft op 1 december 2020 een aanvraag ontvangen voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming, onderdeel soorten.

De aanvraag is ingediend door Altenburg & Wymenga, Suderwei 2, 9269 TZ te Feanwâlden, in opdracht van Gemeente Westerkwartier, Tolberterstraat 66, 9351 BJ te Leek.

De aanvraag heeft betrekking op de baggerwerkzaamheden aan de watergang ten noordoosten van de Haspelwijk 1 te Zevenhuizen.

BESLUIT:

Het college van Gedeputeerde Staten besluit:

- I. op grond van artikel 3.10, lid 2, van de Wet natuurbescherming (Wnb) ten aanzien van Grote modderkruiper (*Misgurnus fossilis*) de gevraagde ontheffing te verlenen van het verbod op:
 - opzettelijk vangen (artikel 3.10, lid 1a, Wnb);
 - opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (artikel 3.10, lid 1b, Wnb);
- II. dat de ontheffing geldt voor de periode vanaf 1 mei 2021 tot en met 1 december 2023;

- III. dat de volgende bijlagen deel uitmaken van dit besluit:
1. voorschriften;
 2. overwegingen bij besluit;
 3. de aanvraag van 1 december 2020 en de aanvullingen per mail d.d. 10 december 2020, inclusief *Kroezen, E. 2020. Activiteitenplan ontheffingsaanvraag baggerwerkzaamheden te Zevenhuizen. A&W-notitie 20-385. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.*

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

namens dezen:

A.J. Hoogerwerf

Hoofd van de afdeling Landelijk Gebied en Water

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

Toelichting

Wij verwijzen u naar de bijlage Overwegingen bij het Besluit voor een nadere motivering.

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf de verzenddatum.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit bestaat de mogelijkheid om binnen zes weken na verzenddatum van dit besluit een bezwaarschrift in te dienen. Meer informatie daarover vindt u op de website van de provincie Groningen (<https://www.provinciegroningen.nl/contact/klacht-over-de-provincie/bezwaar-maken/>). Als u overweegt een bezwaarschrift in te dienen, zouden wij het op prijs stellen als u eerst contact met ons opneemt. Wellicht kunnen uw bezwaren door een toelichting van ons worden weggenomen.

Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. U kunt daarvoor een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een zelfstandige procedure. Meer informatie over het vragen van een voorlopige voorziening vindt u op www.rechtspraak.nl.

Meer informatie

Wij vertrouwen er op dat voldoende duidelijk is welke voorwaarden aan dit besluit verbonden zijn. Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met het secretariaat Landelijk Gebied en Water via het telefoonnummer 050 - 3164543. U wordt dan doorverbonden met een medewerker die uw vragen zal beantwoorden. Wij verzoeken u het dossiernummer te vermelden.

BIJLAGEN

Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. Dit besluit is enkel van toepassing op Grote modderkruiper en de beschreven verboden handelingen.
2. Dit besluit geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in dit besluit zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Groningen indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan genoemd in voorschrift 1 worden aangetroffen en/of andere handelingen dan genoemd in voorschrift 2 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van dit besluit en de bijbehorende documenten op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
6. De hier beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient op de locatie (digitaal) aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit protocol te worden uitgevoerd.
7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (ecologisch) logboek bijgehouden te worden. Uit dit logboek moet aantoonbaar blijken wanneer en op welke wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek moet op verzoek worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
8. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, bijgevoegd meldingsformulier (bijlage 2) in te vullen en ons toe te sturen, uiterlijk een week voorafgaand aan de werkzaamheden.

Specifieke voorschriften

9. Alle maatregelen dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van Grote modderkruiper.
10. Bij de planning van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met de seizoenactiviteiten van Grote modderkruiper, om verstoring in de meest kwetsbare perioden (voortplantingperiode en winterrustperiode) te voorkomen. De periode van de voortplanting loopt van april tot en met augustus. De kwetsbare periode van de winterrust loopt van november tot en met maart. De werkzaamheden in het leefgebied van de Grote modderkruiper worden dus bij voorkeur uitgevoerd in de maanden september en oktober. De genoemde perioden kunnen zowel eerder als later beginnen en/of eindigen, afhankelijk van de (lokale) meteorologische

¹ Provincie Groningen verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau, een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de natuurwetgeving, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van de soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied); en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

omstandigheden voorafgaand aan en tijdens de werkzaamheden. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van de betreffende soort.

11. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient het te baggeren deel afgedamd te worden. Binnen het afgedamde deel van de watergangen dienen de Grote modderkruipers en andere vissen weggevangen te worden middels elektro-visserij (met continue gelijkstroom in plaats van gepulseerde wisselstroom). De gevangen vissen dienen uitgezet te worden net buiten de afgedamde watergang, namelijk in de niet te baggeren vijver. Deze zal dienen als tijdelijke opvanglocatie voor de gevangen vissen. Vlak hierna dient de afgedamde watergang gebaggerd te worden. Na het baggeren dienen de dammen verwijderd te worden en kunnen de vissen terugkeren naar de watergang.
12. Slechts een deel van de watergang dient gebaggerd te worden; het andere deel van de watergang dient ongemoeid gelaten te worden. Het te baggeren gedeelte betreft alleen het centrale deel van de watergang. Hierbij dient men met de baggerwerkzaamheden minimaal één meter uit beide oeverkanten te blijven. In ieder geval dient (hiermee) minimaal 25% van de bagger/modder achter te blijven in de watergang
13. Het vijverdeel dient niet gebaggerd te worden waardoor het geschikt blijft als tijdelijke opvanglocatie en als overwinteringsgebied voor de Grote modderkruiper.
14. De mitigerende maatregelen dienen gemonitord te worden tot het eind van de ontheffingsperiode. Jaarlijks dient in december een tussenrapportage opgestuurd te worden naar bevoegd gezag, evenals een eindrapportage aan het eind van de ontheffingsperiode. In de rapportages dient duidelijk gemaakt te zijn of de beoogde resultaten ten aanzien van Grote modderkruiper (behoud en/of versterken van de lokale populatie) in de watergang en vijver zijn gehaald. Wanneer de resultaten niet gelijk zijn aan de vooraf gestelde verwachting, dient een plan van aanpak voorgelegd te worden met aanvullende mitigerende maatregelen om alsnog tot het gewenste resultaat te komen.

Overige voorschriften

15. De ontheffing kan worden gewijzigd of ingetrokken op grond van artikel 5.4 van de Wnb.
16. Indien een verlenging van deze ontheffing wenselijk is, dient u, zeker vier maanden voor het verstrijken van deze termijn, een nieuwe aanvraag in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.
17. Aanspreekpunt in het kader van dit besluit en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Loket, loketVTH@provinciegroningen.nl. U kunt ook contact opnemen met Afdeling Landelijk Gebied en Water van de Provincie Groningen, Secretariaat_LGW@provinciegroningen.nl.

Overwegingen bij Besluit

1 Nadere toelichting brongegevens

Onderwerp:	Verzoek om ontheffing in het kader van soortbescherming.
Activiteitenplan:	<i>Kroezen, E. 2020. Activiteitenplan ontheffingsaanvraag baggerwerkzaamheden te Zevenhuizen. A&W-notitie 20-385. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.</i>
Activiteit:	Gemeente Westerkwartier heeft het voornemen om een watergang te baggeren en op te schonen.
Reden voor deze aanvraag:	De betreffende watergang heeft een functie als opslag voor bluswater. De blusvoorziening is van belang voor de brandveiligheid van het nabijgelegen multifunctioneel centrum. Wanneer hier een grootschalige brand ontstaat is het van belang dat de blusdiensten snel de beschikking hebben over voldoende bluswater. Op dit ogenblik is dit niet het geval, vanwege de aanwezige bagger in het plangebied. Omdat Grote modderkruiper hier echter zijn leefgebied heeft, zijn negatieve effecten op de soort niet uit te sluiten, waarvoor ontheffing aangevraagd wordt.
Plangebied:	Het plangebied is gelegen ten oosten van de Haspelwijk 1 in Zevenhuizen (zie figuur 1). In de huidige situatie zijn de oevers in het plangebied grotendeels niet beschoeid. Op een aantal plekken is een rijke oever- en watervegetatie aanwezig. Rondom het plangebied liggen weilanden, parken en bosschages.

Figuur 1 - Ligging van het plangebied (rood omlijnd). Bron achtergrond: Google Maps.

Coördinaten:	Breedtegraad: 53.121073 Lengtegraad 6.341078.
Werkzaamheden:	<ul style="list-style-type: none">• baggeren van watergang;• aangrenzende vijver wordt niet gebaggerd.
Planning:	De geplande werkzaamheden worden uitgevoerd in september of oktober 2021: <ul style="list-style-type: none">• start werkzaamheden: 1 september 2021;• einde werkzaamheden: 1 november 2021;• (einde door bevoegd gezag opgelegde monitoring: 1 december 2023).

Ontheffing is aangevraagd voor verwachte overtreding van de volgende verbodsbepalingen:

opzettelijk vangen (artikel 3.10 lid 1a Wnb);	Grote modderkruiper
opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (artikel 3.10 lid 1b Wnb);	

De activiteit heeft geen betrekking op het onderdeel gebiedsbescherming (hoofdstuk 2, Wnb) en het vellen van houtopstanden (hoofdstuk 4, Wnb). Significante effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van NNN-gebieden zijn eveneens niet aan de orde. Er zijn voor deze onderdelen geen vervolgstappen noodzakelijk.

2 Procedure

2.1 Procedure en beslistermijn

De beslissing op de aanvraag is voorbereid volgens de procedure als beschreven in hoofdstuk 5 van de Wnb. Binnen 13 weken na ontvangst van de aanvraag dient op de aanvraag te worden beslist.

2.2 Volledigheid

De aanvraag bevatte onvoldoende gegevens voor een goede beoordeling van de gevolgen van het project. Op 3 en 4 december 2020 is de aanvrager in de gelegenheid gesteld om de aanvraag aan te vullen. De gevraagde gegevens zijn op 10 december 2020 ontvangen. Na ontvangst van deze gegevens was de aanvraag volledig.

2.3 Bevoegd gezag

Gelet op de projectbeschrijving en op het bepaalde in hoofdstuk 3 van de Wnb, zijn wij bevoegd om de ontheffing te verlenen of te weigeren.

2.4 Publicatie besluit

Van dit besluit wordt mededeling gedaan door publicatie in "Het Dagblad van het Noorden" en op de website www.OfficiëleBekendmakingen.nl.

3 Soortbescherming

3.1 Beoordeling

Een ontheffing als bedoeld in artikel 3.10, lid 2, Wnb kan uitsluitend worden verleend indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- er is een geldig wettelijk belang;
- er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Onderstaande beoordeling gaat in op deze drie voorwaarden.

3.1.1 Alternatievenafweging

In paragraaf G van het activiteitenplan is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is die minder ecologisch negatief effect heeft op de aanwezige beschermde soorten. Het voornemen is locatie specifiek, want de watergang in het plangebied heeft twee belangrijke functies. De watergang in het plangebied dient als blusvoorziening voor het nieuw gebouwde, nabijgelegen multifunctioneel centrum. Er zijn geen andere geschikte watergangen nabij het multifunctioneel centrum welke dezelfde functie kunnen vervullen. Daarnaast functioneert de watergang als waterberging en afvoer voor het achterliggende woongebied. Het baggeren van de

watergang is belangrijk voor het vervullen van deze functies. In deze situatie wordt met de gekozen locatie, planning, werkwijze en inrichting (buiten de kwetsbare periode) schade aan aanwezige beschermde soorten voldoende voorkomen of beperkt.

3.1.2 Belangenafweging

De ontheffing is aangevraagd voor Grote modderkruiper in het belang van;

- volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De blusvoorziening is, zoals ook omschreven in de alternatievenafweging hiervoor, van belang voor de brandveiligheid van het nabijgelegen multifunctioneel centrum. En er is in de directe nabijheid ook geen andere watergang of andere mogelijkheid die deze functie kan vervullen. Wanneer in het multifunctioneel centrum een grootschalige brand ontstaat is het van belang dat de blusdiensten snel de beschikking hebben over voldoende bluswater. Op dit ogenblik is dit niet het geval, vanwege de aanwezige bagger in het plangebied.

Bovenstaand geldend belang is voldoende om de (tijdelijke) negatieve effecten op de beschermde Grote modderkruiper, die als gevolg van de uitvoering van de voorgenomen activiteit zullen optreden, te rechtvaardigen.

3.1.3 Ecologische afweging

Onderzoeksmethode

Aanwezigheid van Grote modderkruiper is tijdens het onderzoek op basis van landelijke protocollen en onder begeleiding van ecologisch deskundigen voldoende nauwkeurig vastgesteld zoals beschreven in bijlage 1 van het activiteitenplan. Uit de ecologische beoordeling (bijlage 1 bij het activiteitenplan) is naar voren gekomen dat de sloten in het plangebied in principe geschikt zijn als leefgebied voor de Grote modderkruiper. Om deze reden is in het najaar van 2020 een aanvullend onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van de soort in het plangebied. Hierbij is gebruik gemaakt van de eDNA methode (zie bijlage 2 bij het activiteitenplan).

Resultaten

Uit onderzoek is naar voren gekomen dat Grote modderkruiper binnen het plangebied aanwezig is. In één van de drie mengmonsters werd DNA materiaal aangetoond van de Grote modderkruiper aan de meest noordoostelijke kant van de sloot. In het vijvergedeelte is de soort niet vastgesteld. Dit betekent echter niet dat de soort uitgesloten kan worden in het vijverdeel en de rest van de watergang. Grote modderkruiper verplaatst zich in de winter namelijk naar diepere delen van de waterpartij. Naar verwachting worden de kleinere sloten die langs de zuidoostzijde met de watergang in verbinding staan, gebruikt voor de voorplanting.

Rondom Zevenhuizen zijn geen eerdere waarnemingen van Grote modderkruiper bekend in de NDFF. Op 3 verschillende plekken in de vijver en watergang zijn mengmonsters voor eDNA-onderzoek genomen (zie bijlage bij de ontheffingsaanvraag: Aanvullend onderzoek 20-312 Zevenhuizen definitief). Elk monster werd opgebouwd uit drie watermonsters die op circa 10 meter afstand van elkaar werden afgenomen en werden gemengd tot één mengmonster. Het feit dat in slechts één van de drie monsters Grote modderkruiper werd aangetroffen, geeft aan dat de soort in kleine aantallen in de vijver aanwezig is. Hieruit wordt afgeleid dat de soort vermoedelijk slechts in lage aantallen verspreid in de omgeving van Zevenhuizen aanwezig is.

Negatieve effecten zonder aanvullende maatregelen

Door de werkzaamheden worden essentiële functies binnen het plangebied voor Grote modderkruiper vernietigd: het baggeren maakt de gehele watergang troebel en beïnvloedt negatief het zuurstofgehalte. Bij het op de kant leggen van de bagger, kunnen exemplaren Grote modderkruiper meegeschept worden en omkomen. De werkzaamheden hebben effect op de aangetroffen

voortplantings- en verblijfplaats binnen het plangebied. Daarnaast heeft de ingreep dus negatieve effecten op individuen van deze soort.

De Grote modderkruiper is aangetroffen in de watergang aan de noordoostkant van het plangebied. Naar verwachting komt de soort echter ook (sporadisch) voor in een gedeelte van de watergangen die daarmee in verbinding staan. Door de baggerwerkzaamheden zal leefgebied en overwinteringsgebied van de Grote modderkruiper worden aangetast. Ook kan het schonen van een deel van de watergang een barrière vormen voor migrerende Grote modderkruipers. De in de aanvraag genoemde verbodsbepalingen (vangen; en wegnemen van verblijfplaatsen) worden als gevolg van de werkzaamheden overtreden.

Maatregelen om negatieve effecten te voorkomen of te minimaliseren

Met de voorgestelde werkwijze, planning en inrichting en de in paragraaf K en L van het activiteitenplan voorgestelde maatregelen worden de effecten zo veel mogelijk beperkt. Deze en andere maatregelen zijn nader uitgewerkt in de Voorschriften. Globaal komt dit neer op het volgende:

- werken buiten de kwetsbare periode;
- dieren vangen en elders waar geen werkzaamheden plaatsvinden uitzetten;
- habitat vooraf ongeschikt maken door de watergang af te dammen;
- ter beschikking stellen en houden van de aangrenzende vijver die niet gebaggerd zal worden;
- opstellen van een ecologisch werkprotocol;
- begeleiding van de werkzaamheden door ecologisch deskundige.

De baggerwerkzaamheden binnen het leefgebied van de Grote modderkruiper worden uitgevoerd buiten de kwetsbare periode van de soort. De kwetsbare perioden van de Grote modderkruiper zijn de voortplantingsperiode en de winterrustperiode. De periode van de voortplanting loopt van april tot en met augustus. De kwetsbare periode van de winterrust loopt van november tot en met maart. De werkzaamheden in het leefgebied van de Grote modderkruiper worden dus bij voorkeur uitgevoerd in de maanden september en oktober.

Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt het te baggeren deel afgedamd. Binnen het afgedamde deel van de watergangen worden de grote modderkruipers en andere vissen weggevangen middels elektro-visserij (met continue gelijkstroom in plaats van gepulseerde wisselstroom). Het gebruik van continue gelijkstroom bij inventarisaties naar de Grote modderkruiper is een gangbare methode. Er wordt een generator met gelijkstroom gebruikt (geen draagbaar apparaat met gepulseerde stroom). Daarbij wordt gevisd op een lage stroomsterkte maar wel zodanig hoog dat vissen door het schepnet worden aangetrokken.

De gevangen vissen worden direct uitgezet net buiten de afgedamde watergang, namelijk in de niet te baggeren vijver. Deze zal dienen als tijdelijke opvanglocatie voor de gevangen vissen. Vlak hierna wordt er gebaggerd. Na het baggeren worden de dammen verwijderd en kunnen de vissen terug keren naar de watergang.

Slechts een deel van de watergang wordt gebaggerd. Het gaat dan alleen om het centrale deel. Hierbij blijft men minimaal één meter uit beide oevers. Op deze manier blijft het mogelijk voor Grote modderkruipers om naar andere geschikte plekken in de watergang te migreren en ontstaan er geen plekken die als barrière fungeren. In ieder geval blijft minimaal 25% van de bagger/modder achter in de watergang zodat er nog voldoende geschikt habitat achterblijft voor de Grote modderkruiper.

Het vijverdeel wordt niet gebaggerd en blijft hierdoor geschikt als buffer tijdens de werkzaamheden en als overwinteringsgebied voor de Grote modderkruiper.

De mitigerende maatregelen dienen gemonitord te worden tot het eind van de ontheffingsperiode. Jaarlijks dient in december een tussenrapportage opgestuurd te worden naar bevoegd gezag, evenals een eindrapportage aan het eind van de ontheffingsperiode. In de rapportages dient duidelijk gemaakt te zijn of de beoogde resultaten ten aanzien van Grote modderkruiper (behoud en/of versterken van de lokale populatie) in de watergang en vijver zijn gehaald. Wanneer de resultaten niet gelijk zijn aan

de vooraf gestelde verwachting, dient een plan van aanpak voorgelegd te worden met aanvullende mitigerende maatregelen om alsnog tot het gewenste resultaat te komen. Hiermee wordt getracht een beeld te krijgen of de aanpak en voorgestelde mitigerende maatregelen hebben geholpen en de Grote modderkruiper in dit leefgebied daadwerkelijk behouden gebleven is.

Door de uitvoering van bovenstaande maatregelen wordt ervoor gezorgd dat er zowel tijdelijk als op lange termijn voldoende verblijfplaatsen behouden blijven.

Gunstige staat van instandhouding

De huidige staat van instandhouding van Grote modderkruiper is kwetsbaar en binnen het plangebied komt de soort in vermoedelijk slechts kleine aantallen voor. Grote modderkruiper is een vrij zeldzame soort in Nederland en in de loop van de 20e eeuw sterk afgenomen door de sterke degradatie van verlandingshabitat als gevolg van menselijk ingrijpen in het watersysteem. Ten behoeve van de intensivering van de landbouw zijn laagdynamische overstromingsvlakten verdwenen. In de slootsystemen die hier zijn aangelegd wordt een tegennatuurlijk peilbeheer en vaak intensieve schoning van waterplanten uitgevoerd waardoor verlandingsvegetatietypen geen kans krijgen. De soort is in Nederland beschermd onder de Wet natuurbescherming. De grote modderkruiper is opgenomen in tabel II van de Habitatrichtlijn. Op de Rode Lijst heeft de soort de status 'kwetsbaar' (bron: RAVON, december 2020).

Door de uitvoering van de eerder genoemde maatregelen om negatieve effecten te voorkomen en het feit dat de soort in het plangebied slechts in kleine aantallen aanwezig is, is zeker dat dit project niet zal leiden tot negatieve effecten op de staat van instandhouding van de betreffende soort.

Eindoordeel ecologische afweging

Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid zal de voorgestelde manier van werken de negatieve effecten op Grote modderkruiper voorkomen of tot een voldoende minimum beperken. Gezien bovenstaande is gegarandeerd dat de gunstige staat van instandhouding van Grote modderkruiper gewaarborgd blijft.

4 Conclusie

Op basis van de ingediende aanvraag blijkt dat de alternatievenafweging voor deze activiteit in dit plangebied voldoende is onderbouwd en het belang van de activiteit voldoende is aangetoond. Met de maatregelen zoals uitgewerkt in de voorschriften wordt het effect als gevolg van de geplande activiteit in het plangebied voldoende beperkt en blijft de gunstige staat van instandhouding van Grote modderkruiper gewaarborgd.

4.1 Eindconclusie

Om de activiteit uit te voeren is een ontheffing nodig van verbodsbepalingen zoals in de volgende tabel weergegeven.

Omdat geen afbreuk gedaan wordt aan het streven de soort in een gunstige staat van instandhouding te brengen of te houden, is de aanvraag voor ontheffing:

voor de volgende soort	voor artikel 3.10 lid 1a en b ¹
Grote modderkruiper (<i>Misgurnus fossilis</i>)	toegekend

¹Het betreft de verbodsbepalingen:

lid 1a, opzettelijk vangen;

lid 1b, opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen;

Daarom verlenen wij, Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming. Dit besluit geeft ontheffing voor de soorten en verbodsbepalingen

zoals is weergegeven in bovenstaande tabel. De activiteit kan daarmee in het omschreven plangebied binnen de ontheffingperiode en met inachtneming van de voorschriften gerealiseerd worden.

Consequenties

Wat u verder kunt verwachten

Bij besluit ontheffingverlening is het toegestaan de werkzaamheden uit te voeren zoals in de aanvraag uiteengezet is, voor plangebied en periode zoals omschreven in het besluit.

U dient gedurende de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten algemenere vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat deze vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Voor meer kwetsbare soorten met een ongunstige staat van instandhouding dient hiervoor een aanvullende ontheffing aangevraagd te worden.

Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het gehele jaar gebruiken zijn jaarrond beschermd. Voor het verwijderen van dergelijke verblijfplaatsen is te allen tijde een ontheffing vereist. Kwetsbare akker- en weidevogels worden sinds kort, ten gevolge van voortschrijdend wetenschappelijk inzicht, ook tot deze groep van vogels met jaarrond beschermd nest gerekend.

Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden verbodsbepalingen overtreden worden ten aanzien van andere soorten dan die waarop het besluit van toepassing is, dient u de werkzaamheden stil te leggen en aanvullend ontheffing voor deze soorten aan te vragen.

Bijlage 1. Wettelijk kader

Artikel 1.11 Wnb Zorgplicht

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden geveegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Artikel 3.5 Wnb

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.8 Wnb

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
3. Onze Minister kan ontheffing of vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, of van regels gesteld krachtens artikel 3.7, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
4. Bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, kan worden bepaald dat gedeputeerde staten ontheffing kunnen verlenen, of dat provinciale staten bij verordening vrijstelling kunnen verlenen, van bij de maatregel aangewezen regels.
5. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b. zij is nodig:
 - 1°. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - 2°. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - 3°. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;

- 4°. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
- 5°. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
- c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Artikel 3.10 Wnb

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied;
 - h. in het algemeen belang, of
 - i. bestendig gebruik.

Artikel 5.3 Wnb

1. Aan een vrijstelling, vergunning of ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden.
2. Een vrijstelling, vergunning of ontheffing kan onder beperkingen worden verleend.
3. Vrijstellingen, vergunningen en ontheffingen kunnen aan een geldigheidsduur worden gebonden.
4. Het is verboden te handelen in strijd met de bij een vergunning of ontheffing gestelde voorschriften.

Loket	
Wettelijk domein	Wet natuurbescherming, soorten
Gebieden	Niet gebiedsgebonden
Ontheffing	Eenmalig
Dossiernummer KIWI	K23917
Documentnummer KIWI	2020-120103
Zaaknummer Squit	GR-VERG-2020-000603

Contactpersoon	
Bedrijfsnaam	
Contactpersoon	
Adres	
Postcode en woonplaats	
Telefoonnummer vast	
Telefoonnummer mobiel	
Emailadres	

Gegevens project	
Projectnaam	
Locatie werkzaamheden	
Startdatum werkzaamheden	
Einddatum werkzaamheden	
Overzicht planning werkzaamheden	

Versturen aan
<p>Dit formulier dient zodra de aanvang van het werk bekend is per mail te worden ingediend bij de provincie Groningen, maar minimaal 7 dagen van te voren, naar loketVTH@provinciegroningen.nl onder vermelding van; 'Meldingsformulier Wnb soorten Start werkzaamheden Baggerwerk Zevenhuizen (K23917)'</p>